

הגמרא מביאה ספק בענין זה: גְּעִי – הסתפק רַבָּא, בְּבִרְיָא שכתב
 שהוא נותן לאשתו את כל נכסיו, מהיום או מהיום ולאחר מיתה,
 הִיָּדָא הדין בזה, האם גם כאן נאמר שלא עשאה אלא אפטרופא,
 שיתכן ששִׁכְבִּיב מֵרַע הוא שאומרים זאת, משום שאומרים דעתו
 דְּנִיחָא לִיה דְּלִישְׁתַּמְעוּן מִלָּה – שרוצה שישמעו דבריה, אִמָּל גְּכַתב
 כן בהיותו בְּרִיא, הָא קָאִי אִהוּ – הרי הוא נמצא וקיים, ויכבדהו
 מפני אימתו ואין לומר שעשאה אפטרופא, אִו דְּלָמָּא בְּרִיא נָפִי
 נִיחָא לִיה דְּלִישְׁתַּמְעוּן מִלָּה מִהֶשְׁתָּא – גם הוא נח לו בכך שישמעו
 דבריה ויכבדהו, ועל כן עשאה אפטרופא כבר מעתה.
 הגמרא מביאה ברייתא לפשוט את הספק: הָא שְׁמַע, הַבּוֹתֵב בשטר
 שהוא נותן את פִּירוֹת נְכָסָיו ו-הפירות הגדלים בשדותיו לְאִשְׁתּוֹ
 במתנה, לכשמת באה ונִזְכָּה את כְּתוּבָתָה מִן הַתְּרַקַּע הוּז עֲצָמָה,
 ואין אומרים שכיון שנתן לה את פירותיה של הקרקע על כן היא
 מוחלת על השיעבוד שיש לה בקרקע זו עבור חוב כתובתה.
 ואפילו אם נתן לה במתנה קרקע גמורה עם פירותיה לְמַחְצָה או
 לְשִׁשִּׁשׁ וְלָרְבִּיעַ מהקרקע וולא רק את הפירות כבאופן הַקּוּדוּם, גם
 כן נִזְכָּה כְּתוּבָתָה מִן הַשָּׂאָר – משאר הקרקע שלא נתן לה, ואין
 אומרים שמוחלה על שיעבודה. אולם אם כָּתַב בָּל נְכָסָיו לְאִשְׁתּוֹ
 והרי הם שלה, ואחר כך יָצָא עָלָיו שָׁטֵר חוֹב, שכא אדם עם שטר
 ובו נאמר שבעלה חייב לו ממון עוד קודם שנתן לה את הנכסים,
 ונמצא שנשתעבדו לו, ורוצה הוא לטורפם ממנה, רַבִּי אֶלְעָזָר
 אָמַר, גם שטר כתובתה נכתב קודם שטר של זה, נמצא
 ששיעבודה קודם, ועל כן תִּקְרַע את שטר כְּתוּבָתָה, דהיינו שאין
 היא זקוקה לו עוד, וְתַעֲמֹד בנכסים עַל פִּי שטר כְּתוּבָתָה הקודם
 לשטר החוב, כלומר, שאין היא מפסידה את הנכסים, שהרי
 שיעבוד חוב כתובתה קודם לשיעבודו. והחידוש שבדברים הוא
 שאנו אומרים שמה שכתב לה את כל נכסיו, לא היה זה כדי
 שתמחל על כתובתה ומעתה תקבל את הנכסים רק מכח מתנה זו,
 אלא כדי שתקבל נכסים נוספים שאינם מגיעים לה בכתובתה.
 וכאן שנתברר ששטר המתנה אין בו תועלת, אלא הוא מייק לה,
 שוב היא באה לרדת לנכסים כתובעת כתובתה. וְהַכְּמִים אָמְרִים,
 אין הדין כן שיכולה היא לגבות מנכסים אלו את חוב כתובתה,
 שכיון שכתבם לה במתנה דעתה היא למחול את חוב הכתובה
 שעליהם, ועל כן תִּקְרַע את שטר כְּתוּבָתָה, שאין לה עוד תועלת
 בו, וְתַעֲמֹד בנכסים עַל פִּי שטר כְּתוּבָתָה בלבד, וְנִמְצָאת כְּרַחֲת מִכָּאֵן
 וּמִכָּאֵן, שהפסידתם, שמצד שטר כתובתה אינה יכולה לקחתם
 כיון שמוחלה על השיעבוד שעליהם, ומצד שטר מתנה אינה
 יכולה לשמחל מהם שהרי קדם שטר החוב. וְאָמַר רַבִּי הוּדָה
 הִנָּחֵתוּם ו-האופה, מַעֲשֶׂה וְאִידַע הִדְּךָ גֵּבַת אֲחוּתִי בָּלָה, שנתן לה
 בעלה את כל נכסיו ובא בעל חוב לגבות חוב שקדם למתנה זו,
 וְכָא מַעֲשֶׂה לִפְנֵי הַכְּמִים לשאול אם יכולה היא לגבות את כתובתה
 מקרקע זו כיון ששטר כתובתה קודם לשטר חוב, וְאָמְרוּ חכמים
 שֶׁתִּקְרַע את שטר כְּתוּבָתָה וְתַעֲמֹד עַל שטר כְּתוּבָתָה וְכִיּוֹן שהוא
 מאוחר לשטר החוב נִמְצָאת כְּרַחֲת מִכָּאֵן וּמִכָּאֵן, וכאמור.
 מוכיחה לגמרא: מַעֲמָא – טעם הדבר שמפסידה את הקרקע שנתן
 לה, הוא רק משום דִּיצָא עָלָיו שָׁטֵר חוֹב ובא בעל החוב וגובה את
 הקרקע בחובו, הָא – אבל אם לֹא יָצָא עָלָיו שָׁטֵר חוֹב, מִנְיָא – קונה
 האשה את הנכסים שנתן לה. וְכָמָּא – ובאיזה אופן מדובר כאן,
 אִילִימָא – אם נאמר בְּשִׁכְבִּיב מֵרַע שכתב את נכסיו לאשתו, וְהָא
 אִמְרִית שֶׁלֹא עָשָׂה בְּכַתִּיבָהּ זוּ אֵלָּא אֶפְטְרוּפּוֹס, ולא התכוון לתתם
 לה לגמרי, אֵלָּא לְאִו – אלא ודאי שמדובר כאן בְּבִרְיָא הכותב
 לאשתו את כל נכסיו, ולמדנו אם כן שבריא הנותן כל נכסיו
 לאשתו לא עשאה אפטרופא. אלא הקנה לה אותם לגמרי. ומה
 שאמר שמואל שהכותב נכסיו לאשתו עשאה אפטרופא, לא
 אמר זאת אלא בשכיב מרע, שדואג הוא לכבודה לאחר מותו,
 ולא בבריא שאין לו לחוש לכך, וכאמור לעיל.
 הגמרא דוחה את ההוכחה: לְעוֹלָם אפשר לומר שמדובר בברייא
 אפילו בְּשִׁכְבִּיב מֵרַע, ואף על פי כן ניתן להעמיד אותה באופן
 שקנתה את הנכסים ולא עשאה אפטרופא. וְרַב עֲזַרְיָא מוֹרִי לָהּ
 בְּבִילָוּהּ – מעמיד את הברייא בכל אותן נשים שהוא סובר בהן
 לעיל (קלא) שאף שכתב להן את כל נכסיו קנו לגמרי ולא עשאן

אפטרופא, וְרַבִּינָא מוֹרִי לָהּ – מעמיד את הברייא כְּאִשְׁתּוֹ אִרוּסָה
 וְאִשְׁתּוֹ מְרֻשָּׁה, שבהן הוא סובר לעיל (קלא) שקונות לגמרי ולא
 עשאן אפטרופא. וכשכתב את נכסיו לנשים אלו ודאי שטר
 המתנה קיים ודאי זוכה בנכסים, ורק מפני שקדם בעל חובו הן
 מפסידות אותם.
 מעתה אין הכרח שהברייא מדברת בבריא, וממילא אין לפשוט
 את ספיקו של רבא לגבי כותב נכסיו לבריא.
 פסק ההלכה במחלוקת רבי אליעזר וחכמים: אָמַר רַב יוֹסֵף בְּר
 מְנוּיָמִי אָמַר רַב נְחֻמִּי, הִלָּכָה בְּנִידוֹן זֶה הִיא, שֶׁתִּקְרַע את שטר
 כְּתוּבָתָה וְתַעֲמֹד עַל שטר כְּתוּבָתָה בלבד, וְנִמְצָאת כְּרַחֲת מִכָּאֵן
 וּמִכָּאֵן, כדברי חכמים.
 תמחה הגמרא: לְמִיכָּאֵר – האם ניתן לומר דְּלֹא אָוִיל רַב נְחֻמִּי בְּתֵר
 אָוִיכָמָא – שרב נחמן אינו הולך אחר אומדן הדעת, שלכן אף
 שמצד האומדנא יש לומר שלא מחלה את שיעבוד כתובתה
 מנכסים אלו שקיבלה אם היתה יודעת שיבוא בעל חוב, אף על פי
 כן דעתו שהפסידתם, וְהִתְנָא, הִרִי שְׁחֵלֶךְ בְּנֵי לְמִדְנָה הֵם, וְשָׁמַע
 האב שָׁמַע בְּנֵי, וְעָמַד וְכָתַב בָּל נְכָסָיו לְאִחְרִים במתנה, וְאַחַר כֵּךְ כָּא
 בְּנֵי והתברר ששמועת שוא שמע, מִתְּנָתוֹ מִתְּנָה, שהרי לא פירש
 בשעת המתנה שהוא נותנה רק בגלל שהוא סבור שמת בנו, ועל
 כן מתנה גמורה היא אף שבנו לא מת כלל. רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן מִנְיָסָא
 אָמַר, אִין מִתְּנָתוֹ מִתְּנָה, כיון שאנו אומרים בדעתו שְׁאִילוּ הִיָּה וְיָדַע
 שְׁכָנֵי קִיִּים ולא כגובה היתה השמועה שמת, לא כְּתָבָן במתנה
 לאחריהם. וְאָמַר רַב נְחֻמִּי, הִלָּכָה כְּרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן מִנְיָסָא. וְנִמְצָא שאף
 רב נחמן הולך אחר אומדן הדעת, שאף שלא פירש דבר, אנו
 אומרים שכיון שיש לאמוד את דעתו בכך, שאילו בנו היה חי לא
 היה נותן, כאילו פירש והטיל תנאי בנתינה זו, ובטלה המתנה
 כאשר הוברר שאכן חי הוא ולא מת כלל. ומעתה קשה איך פסק
 רב נחמן כאן כחכמים שאין לילך אחר אומדן הדעת. מתרצת
 הגמרא: שְׁאֵנִי הֵם – שונה הוא המקרה דלעיל שכתב לה כל
 נכסיו. דִּינְחָא לָהּ דְּתִיפּוֹק עֵלָּה קָלָא דְּכַתְּבִינָהּ נִיחָלָה לְהִתְנָה נְכָסִים
 – שנוח לה שיצא עליה קול שנאמנת וחשובה היא אצל בעלה
 שעל כן כתב לה את נכסיו אלו, ומפני הנאה זו מחלה לשיעבוד
 כתובתה שעל נכסיו ואינה חוששת שיבוא בעל חוב המוקדם
 למתנה ויטרוף את נכסיו.
 דין נוסף בענין זה: תִּנֵּן הֵתָם במסכת פאה (פ"ג מ"א), הַבּוֹתֵב שהוא
 נותן את נְכָסָיו לְבָנָיו, וְכָתַב בשטר שהוא נותן לְאִשְׁתּוֹ תְּרַקַּע בָּל
 שְׁהוּא, ולא פירש אם כתב לה קרקע זו על מנת שתפרע ממנה את
 כתובתה או שנתנה לה במתנה, אָמַר כְּתוּבָתָה שְׁאִינָה יכולה
 לגבותה מהנכסים שניתנו לשאר הבנים, שכיון שהתרצתה במתנה
 זו, התרצתה גם ששאר הנכסים ינתנו לבנים ודאי לא תגבה מהם
 דבר.
 הגמרא מבררת את דברי המשנה. שואלת הגמרא: האם מִשּׁוּם
 דְּכָתַב לָהּ תְּרַקַּע בָּל שְׁהוּא אָמְרָה את כְּתוּבָתָה, ואיך יתכן
 שבכתיבתו בלבד תפסיד את הכתובה ללא שהיה דבר המורה על
 מחילה מצידה.
 הגמרא מביאה דעות שונות ביישוב קושיא זו: אָמַר רַב, מדובר שם
 בְּמִזְבָּה לָהֶן ו-לבניו) את הנכסים שהוא רוצה לתת להם, עַל יָדָהּ
 של האשה, כגון שנתנה לו את סודרה שבו יעשה הקנין להקנות
 להם את הנכסים, שכיון שאנו רואים שהיא משתדלת בטובתם
 ומסייעת לו בהקנאה להם, הרי שבצירוף זאת שגם כתב לה קרקע
 כלשהי ולא ערערה על כך, יש לומר שמוחלת היא על שיעבוד
 כתובתה מנכסים אלו.
 וְשִׁמּוּאֵל אָמַר, אין צריך לומר שהיא עצמה היתה שותפה
 בהקנאה, אלא אפשר להעמיד את המשנה אפילו בְּמִחְלָקָא את
 הנכסים לְפָנֶיהָ, במעמדה ובנוכחותה, וְהָא שֶׁתִּקְרַע, שכיון שלא
 מחתה וגם קיבלה הימנו קרקע כלשהי, שתיקתה כהודאה
 שמוחלת היא את שיעבוד כתובתה מנכסים אלו.
 רַבִּי יוֹסִי בְּרַבִּי הִנְיָא אָמַר, אין צריך להעמיד את המשנה אפילו
 בכך, אלא אפשר להעמידה אפילו כְּאִוְרָא לָהּ בעת שכתב לה את
 הקרקע מְלִי תְּרַקַּע זוּ בְּכַתְּבִיתָהּ, בלבד, שכיון שלא ערערה על
 מה שחילק לבניו, ודאי מחלה על שיעבודה מִשָּׂאֵר הנכסים,

בבא בתרא דף קלב עמוד ב תלמוד בבלי המבואר "שפה ברורה – עוז והדר" (ליום שבת קודש) רנה

הגמרא מבארת את טעם הדבר ששיעבוד הכתובה נמחל
מהנכסים באומדנות אלו: ומקולי בתובה שנו כאן – דין זה הוא
מהקולות שהקלו חכמים בדיוכי כתובה. שאילו היה זה בעל חוב,
לא היה שיעבוד חובו נמחל בכך, אלא שהקלו בכתובה יותר
מבשאר חובות, משום שיותר משהאיש רוצה לישא האשה רוצה
להנשא ולכך אף אם יקלו בחוב הכתובה לא ימנעו נשים
מלהנשא. לעומת זאת לגבי בעל חוב שיעשה טובה ללווה והלוה
לו, אין להקל בחובו שיאבד שיעבודו בחינם, ואפילו יזכה לבניו
על ידו אין זו מחילה, עד שיאמר בפירוש שהוא מוחל לו.
הגמרא מביאה את המשך המשנה במסכת פאה, ומקשה ממנה על
דברי אמוראים אלו: תנן – שנינו במשנה בפאה (סו) עוד, רבי יוסי
אומר, אם קבלה עליה – שמחלה במפורש על השיעבוד שהיה לה
בשדות שניתנו לבנים, אף על פי שלא קבלה לה – שלא נתן לה דבר
במתנה, גם כן אפדה את שיעבוד כתובתה.
מדיוקת הגמרא: ממה שהמשנה מביאה שכך דעת רבי יוסי, מפלג
– משמע מזה דתנא קמא חולק על כך ורבי שגם קבלה וגם קבלה
קני – צריך כדי שתמחל, שאינה מוחלת אלא אם כתב לה קרקע
במתנה וגם אמרה בפירוש שהיא מוחלת על כתובתה, ובלא זה אין
זו מחילה גמורה, ועל כך בא רבי יוסי לחלוק ולומר שדי באמירתה
בלבד גם בלא שנתן לה דבר. ומעתה קשה שהרי זה שלא כדברי
כל האמוראים לעיל (ע"א), שכששאלנו למה איבדה את שיעבוד
כתובתה בכתיבה זו, יישבו שנתרצה מפני אומדנות שונות, והיה
להם לומר שאיבדה אותה מפני שקבלה זאת בפירוש.
הגמרא דנה בישוב קושיא זו: ובי תימא – ואם תאמר ליישב שאין
במשנה מחלוקת כלל, ופולה דעת רבי יוסי היא, שברישא של
המשנה נאמר שדי בכתיבה לבד, והוסיף רבי יוסי בסופא שדי גם
בקבלה לבד, ומפני הרישא הוצרכו האמוראים ליישב מדוע איבדה
כתובתה בכתיבה לבדה, ועל כך אמרו מה שאמרו. אולם, היתכן
לומר כן, והא תניא, אמר רבי יהודה לפרש את דברי תנא קמא,
אמרת אמרו במשנה שאם כתב לה קרקע כלשהו שאיבדה
כתובתה, אין זה אלא באופן שהיתה שם בעת שכתב נכסיו לבניו
וקבלה עליה בפירוש למחול שיעבודה, שחזקה אין אדם רואה
שנותנים ממונו לאחרים בפניו ושותק, ועל כן אנו אומרים שעשתה
זאת בלב שלם, אבל היתה שם בעת כתיבת הנכסים ולא קבלה עליה
אלא שתקה, או שקבלה עליה בפירוש ולא היתה שם בעת שכתב, לא
אפדה כתובתה, שבאופן הראשון שהיתה ולא קיבלה אין שתיקתה
מורה על הסכמתה, ובאופן השני, שקיבלה ולא היתה, משום
שיכולה לומר לא הסכמתי אלא כדי לעשות נחת רוח לבעלי.
ומבחייתא זו מוכח שאין לומר שהמשנה כולה רבי יוסי היא,
שהלא מפורש בה שלדעת תנא קמא צריך גם כתיבה וגם קבלה
ושלא כדעת רבי יוסי. ומעתה הרי זה סותר לדברי האמוראים
שפירשו במשנה בדעת תנא קמא שאיבדה כתובתה מכוחן של
אומדנות שונות אף בלא שתאמר בפירוש שמחלה שיעבודה.
אומרת הגמרא: תיסקא דכולהו – לכאורה יש מכאן פירכא לדברי
רב ושמואל ורבי יוסי ברבי חנינא. מסיקה הגמרא: תיסקא – אכן
פירכא היא, ונדחו דבריהם, ואין אשקה מאבדת את שיעבוד
כתובתה אלא אם כן מחלה בפירוש.
הגמרא מביאה את דעת רב נחמן בענין זה: אמר ליה רבא לרב
נחמן, הא רבא שמואל הא רבי יוסי ברבי חנינא – שמענו עד כאן
את דברי רב ושמואל ורבי יוסי ברבי חנינא, מר מאי קביינא ליה –
מה סובר מר בדבר זה. אמר ליה רב נחמן לרבא, שאני אומר, אם
כתב נכסיו לבניו לפניה ונתן לה קרקע כלשהו, אף אם לא אמרה
דבר, כיון שבכתיבה זו החשיבה ששעשה שותף בין הנכסים –
שקיבלה חלק בנכסיו כאילו אף היא באחד מבניו, אפדה כתובתה,
שמפני חשיבות זו שעשה לה היא מוחלת שיעבודה מנכסיו
שיתקיימו דבריו. איתמר נמי – וכך גם נאמר בבית המדרש, אמר
רב יוסף בר מנימי אמר רב נחמן, כיון שעשה שותף בין הנכסים
אפדה כתובתה.
רב נחמן ודאי לא דיבר לדעת תנא קמא, הסובר שצריך גם כתיבה
וגם קבלה וכפי שהוכיחה הגמרא לעיל, אלא דעתו כרבי יוסי שדי
בקבלה לבד והוא הדין שדי בכתיבה לבד. שעל כך, שמועילה
כתיבה לבדה לרבי יוסי, יש לשאול כדלעיל יוכי משום שכתב לה
קרקע כלשהו איבדה כתובתה, ויש ליישב כדברי האמוראים

הנ"ל, שזיכה להם על ידה או שכתב לה והיא שותקת או שאמר
לה טלי קרקע זו בכתובתך. ורב נחמן סובר בזה כשמואל רבו
שמדובר שכתב לה והיא שותקת, וכאן בא לבאר את טעמו של
דבר, מפני מה היא מוחלת בכך, ומבאר שהמחילה היא מפני
שעשה שותף בין הבנים.
הגמרא מביאה ספק בענין זה: קני – הסתפק רבא, קביינא הכותב
נכסיו לבניו וכתב לאשתו קרקע כלשהו, הויא הדין בזה, האם גם
כאן נאמר שאיבדה כתובתה כמבואר לעיל, כיון שעשה שותף
בין הבנים, או שמא לא. מי אמרין – האם נאמר שרק בשכב מרע
הוא יירעה דלית ליה – שידועת היא שיותר לא יהיו לו נכסים ולכך
היה לה לערער על מתנה זו, וקמחלה – וכיון ששתקה ולא ערעה
ודאי מחלה על שיעבוד כתובתה, אבל קביינא אין שתיקתה הוכחה
על מחילתה, שיתכן ששתקה מפני שקבלה שהדר קני – שעתידי הוא
לקנות נכסים נוספים ותגבה את כתובתה מהם ומה לי להכעיסו
עתה במחאה, וכיון שמפני כך שתקה, לא מחלה על שיעבוד
כתובתה כלל, ויכולה היא לגבותה מנכסים אלו לכשתרצה. או
דלמא – או שמא יש לומר שאין לחלק בין בריא לשכב מרע, כיון
שהשתא מיהת לית ליה – עתה אין לו נכסים נוספים ואינה מעלה על
דעתה שיחזור ויקנה, וכיון שכן היה לה למחות, ומכיון שלא מחתה
מחלה על שיעבוד כתובתה.
מסיקה הגמרא: תיקו – דעמוד שאלה זו בספק, שלא נפשטה.
הגמרא מביאה מעשה מענין זה ממנו למדים מהו הדין בכתב לה
מטלטלין בלבד: תהוא דאמר להו – מעשה באדם שהיה שכיב מרע
והיו לו שתי בנות ונתן להן את נכסיו ואמר שיהיה פלגא לברת
ופלגא לברת – מחצה מהנכסים לבת זו והמחצה האחר לבת זו,
ותלתא לאיתת בפירי – ושליש מהפירות שבהם יהיה לאשתו.
אינקע – הודמן רב נחמן לעיר סורא, עול לגבי – נכנס אצל רב
הסדא, ואמר ליה רב הסדא לרב נחמן כי האי גוונא מאי – מהו הדין
במקרה זה. אמר ליה רב נחמן לרב הסדא, הני – כך אמר שמואל,
אפילו לא הקנה לה בעלה אלא דקל אחד לפירותיו, כלומר שיש
לה בו רק אכילת פירות עד שייבש ולא יותר, אפדה כתובתה,
שהרי נתן לה בעלות בקרקע לענין הפירות, ואף כאן, איבדה את
כתובתה אף שקיבלה פירות בלבד, שהרי נתן לה בעלות בקרקע.
אמר ליה רב הסדא לרב נחמן, אמור – כל מה שאמרנו דאמר זאת
שמואל, אין זה אלא התם – שם, כשנתן לה דקל לפירותיו, משום
דאני לה בגופה דאריטא – שהקנה לה בגוף הקרקע, אבל התם –
כאן, אין לומר כן, שהרי פירא הוא – רק פירות תלושים נתן לה
ולא קרקע כלל. אמר ליה רב נחמן לרב הסדא, מפלגלי קא אמרת
– האם אמרת שמדובר כאן שהקנה לה פירות תלושים בלבד,
מפלגלי ודאי לא קא אמיתא – במטלטלין ודאי לא אמרתי שאיבדה
בכך את כתובתה, שהרי במשנה נאמר שאין הדין כן אלא בנתן
לה קרקע כלשהו ולא מטלטלין, אלא שסברתי שבפירות
מחוברים אתה שואל ולכן אמרתי שאיבדה כתובתה, אבל באופן
ששאלת לא איבדה כלל, וגובה כתובתה מאותם הנכסים.
הגמרא מביאה מעשה נוסף מענין מחילת שיעבוד כתובה על ידי
כתיבת קרקע כלשהו: תהוא דאמר להו – מעשה באדם שהיה
שכיב מרע והיו לו שתי בנות ונתן להן את נכסיו ואמר שיהיה
תלתא לברת ותלתא לברת ותלתא לאיתת – שליש לבתו אחת
ושליש לבת האחרת ושליש לאשתו, וכיון שכן מחלה על שיעבוד
כתובתה מנכסים אלו, שהרי עשה שותף בין הבנים, כאמור
למעלה. לאחר מכן שקביא תדא מנחית – מתה אחת מבנותיו
בחייו וירשה אביה וחזרו אליו הנכסים, ונשאלה עתה השאלה,
האם יכולה האשה לגבות את כתובתה מנכסים אלו. שמצד אחד
יש לומר שאינה יכולה
לגבות מהם אחר שמחלה את השיעבוד שהיה לה עליהם, ומצד
שני יש לומר שיכולה היא לגבות מהם, שהרי יכולה היא לגבות
מנכסים שקנה אחר מתנה זו, ואף נכסים אלו שחזרו לרשותו אין
הם שונים משאר נכסים שקנה, שמתחדש בהם השיעבוד עבור
כתובתה.
אומרת הגמרא: סבר רב פפי למימר – לומר, לא שקלא אלא תלתא
אינה יכולה ליטול אלא את אותו שליש שנתן לה בעלה,
ומהשליש של הבת שמתה שחזר לאב, אינה יכול לגבות, כיון
שמחלה את השיעבוד שעליו.